

Tips groepsplan groep 7 met een tweedejaars nieuwkomer

1. Oriënteert u zich snel op het voortgezet onderwijs

Het Amsterdamse Voortgezet Onderwijs kent, o.a. bij MCO, Berlage en NOVA, mogelijkheden voor leerlingen die nog maar kort Nederlands spreken. Communiceert u met de coördinatoren Nieuwkomers van deze scholen op welke momenten de leerling kan instromen. Het is zeker niet zo dat een leerling die recent als nieuwkomer is ingestroomd groep 8 doorlopen moet hebben om in het voortgezet onderwijs te kunnen doorstromen. Leeftijd is het belangrijkste criterium.

2. Selecteer software met auditieve en visuele ondersteuning

Woordenschatsoftware van taalmethoden en algemene software van rekenmethoden met koptelefoon is geschikt voor extra taalaanbod.

3. Laat leerlingen zelf teksten vooraf thuis lezen

Nieuwsbegrip kan vanaf de website vooraf thuis gelezen worden. Ook de filmpjes van Nieuwsbegrip, Nieuwsbegrip in Beeld, kunnen vooraf thuis bekeken worden.

4. Laat de leerlingen thuis zelf vooraf Beeldbankfilmpjes kijken

Beeldbankfilmpjes van [SchoolTV Beeldbank](#) kunnen als huiswerk gegeven worden om de leerling toe te rusten voor het thema van aardrijkskunde, geschiedenis, natuur of techniek dat u binnenkort gaat behandelen. Zodat hij goed kan meepraten en meedenken, en zodat hij het taalaanbod optimaal begrijpt. Natuurlijk kan de leerling ook in de eigen taal de leerstof van het thema bekijken. Leerstof over de natuur op de BBC is bijvoorbeeld heel goed.

5. Pas de start van lessen aan

U kunt de start van de taal- en rekenlessen aanpassen en preteachend maken: het lesonderwerp visueel weergeven, de kernbegrippen op het bord schrijven en semantiseren, daarbij plaatmateriaal tonen, geïllustreerde infoboeken open neerleggen op de thematafel. Een tentoonstellingstafel opstellen voordat u een nieuw thema introduceert.

Thema's die zich hiertoe lenen, zijn technische onderwerpen, historische onderwerpen waarover goed plaatmateriaal beschikbaar is, dieren, beroepen, natuurverschijnselen, reizen, wonen. De tentoonstellingstafel is bijvoorbeeld een leerlingtafel met een paar boeken uit de themacolletie of uit het documentatie-centrum, opengeslagen op de bladzijde waarop platen over het thema van de les te zien zijn. Een perspex boekenhouder laat de boeken openstaan op de pagina waarop u dat wilt. De tafel staat bij de deur naar de centrale gang of op een andere plek waar de leerlingen langskomen. De thematafel ondersteunt het onderwerp dat u gaat behandelen visueel.

U kunt met de tweedejaars nieuwkomer afspreken dat hij op momenten dat hij klaar is met zijn werk, alvast de boeken van de tentoonstellingstafel bekijkt. Zo oriënteert hij zich op het onderwerp en kan zich een aantal begrippen eigen maken. Bij de introductie van het onderwerp kunt u de tweedejaars nieuwkomer op een paar platen voorwerpen en gebeurtenissen laten aanwijzen. Zo checkt u zijn woordkennis met betrekking tot kernbegrippen, kunt u de woordkennis aanvullen en geeft u alvast aan welke zaken in de les een belangrijke rol gaan spelen.

6. Gebruik de [Woordenlijst Amsterdamse Kinderen](#)

Per thema van taal en van wereldoriëntatie vindt u wat voor deze leeftijd aangeboden kan worden.

7. Gebruik woordenboeken en internet om begrippen te verduidelijken

[Woordenboeken](#), [google images](#), [SchoolTV Beeldbank](#) en leerlingboeken van zaakvakmethoden die groep 3 – en 4 – delen hebben, kunt u gebruiken om begrippen te verduidelijken en te laten verduidelijken.

8. Herhaal nieuw aangeboden woorden veel

9. Laat de leerling, met anderen en met ouders, beeldwoordenboeken gebruiken

[Point it](#), een zak – beeldwoordenboekje voor 6 euro individueel en in tweetallen laten raadplegen. Met dit mini - beeldwoordenboekje, gemaakt voor de volwassen wereldreiziger, kunt stimuleren dat kinderen, samen of alleen, zelf werken aan hun woordenschat. U kunt hiermee opdrachten in tweetallen geven, het boekje kan ook mee naar huis. Zie voor opdrachten ook de opdrachten in het [Beeldwoordenboek](#) Dit woordenboek bevat gekleurde themaplatten met woorden en lidwoorden. Ook staan er tips in voor leerkrachten en ouders welke opdrachten gegeven kunnen worden.

10. Laat thematische woordenschriftjes bijhouden

Laat schriftjes bijhouden met daarin de nieuw aangeboden woorden per thema. De nieuw geleerde woorden worden genoteerd, met tekening, in een schema, zo nodig met een vertaling, en kunnen met medeleerlingen, familieleden of als huiswerk herhaald en geleerd worden.

11. Laat nieuwe leerstof in schema en daarna in eigen woorden opschrijven

U kunt bij de instructie van uw aardrijkskunde - , geschiedenis – , natuur – of techniekles de sleutelschema's zoals u die van bijvoorbeeld Nieuwsbegrip kent, op het bord gebruiken. Bijvoorbeeld een strip, een tijdbalk, een Venn – diagram, een cyclus of een boomschema. Deze krachtige visuele ondersteuning van de leskern en van de kernbegrippen geeft de tweedejaars nieuwkomer een extra mogelijkheid in stappen om de les te volgen en om zich de daarbij behorende taal eigen te maken. De eerste stap bij de verwerking kan dan zijn dat hij het schema overneemt en daarmee niet alleen de inhoud maar ook de kernwoorden voor zichzelf herhaalt. Daarna kan het schema in tweetallen aangevuld worden met details die u er niet in opnam. Het schema vormt daarna de basis voor het nog eens laten vertellen van de tekst in eigen woorden, in tweetallen bijvoorbeeld. Als volgende stap kan de leerling bij het schema in eigen woorden opschrijven waar de les over ging. Zo herhaalt hij de inhoud en het begrippenkader vele malen en komt hij van receptieve beheersing verder in de richting van taalproductie, van het zelf gebruiken van de nieuwe woorden in zijn eigen woorden.

12. Laat luisterlezen

Creëer een lees -luisterhoek met koptelefoon, waar de leerling, eventueel herhaald, kan meelesen met ingesproken boeken. Luisterlezen op hogere niveaus kan o.a. met titels uit [luisterrijk](#).

13. Maak gebruik van intensieve programma's voor het technisch lezen

Besteed extra aandacht aan wisselrijtjes en leesstof zoals bij [Vloeiend & Vlot](#) of [Estafette](#).

14. Bij het voorlezen van jeugdboeken

Laat bij klassikaal voorlezen de tweedejaars nieuwkomer de platen goed zien en zorg dat hij uw

mimiek goed kan zien. Observeer wat hij snapt. Soms kunt u een boek selecteren dat de leerling zelf tegelijkertijd ook in de eigen taal kan lezen, zoals boeken van Roald Dahl bij een Engelstalige leerling. Laat hem ter ondersteuning in het Engels zelf het boek lezen dat u in het Nederlands voorleest, en vraag hem of dit helpt bij het begrip van het Nederlands. Het is afhankelijk van de leerstijl, maar er zijn kinderen voor wie dit werkt.

15. Voor het zelfstandige programma Begrijpend Lezen kunt u de leerling laten werken met [Rondje Wereld](#): een cd - rom voor het oefenen van Begrijpend Lezen op gevorderd niveau.

16. Laat de leerling meedoen aan klassikale toetsen

Neem klassikale toetsen gelijktijdig met de klasgenoten af, ook als de toetsen van een ander leerjaar gemaakt moeten worden. Geef feedback hoeveel jaar woordenschatachterstand er nog is en hoeveel jaar achterstand er nog is op het gebied van begrijpend lezen. Vier de inhaalslag met de leerling, de ouders en de leeftijdgenoten.

Zie ook:

- Voor groepsplannen voor groepen 3 t/m 8 met een tweedejaars nieuwkomer: [digibordschema's](#)
- Voor groepsplannen voor groepen 3 t/m 8 met een tweedejaars nieuwkomer: [woordenboeken](#) [PDF]

Adviezen voor ouders gr. 7

1. Adviseer ouders om vooral in de eerste taal met de leerling te blijven communiceren. Kijk ook op de [taalvraagbaak](#) van ouders online.
2. Adviseer de ouders om het kind te laten deelnemen aan Brede School en Sportclubs. Het kind kan daar veel Nederlands leren van leeftijdgenoten.
3. Ouders kunnen het beste lid worden van de bibliotheek. U kunt ze adviezen geven welke prentenboeken en informatieve boeken geschikt zijn, en welke onderwerpen u dit leerjaar intensief gaat behandelen. Kinderen kunnen daarover vast gaan kijken en lezen en surfen, in hun eigen taal en in het Nederlands, zodat ze straks zo goed mogelijk mee kunnen doen. Kijk ook bij [leesplein](#) en bij de Amsterdamse kinderboekhandels.
4. Het is verstandig als ouders een [beeldwoordenboek](#) en een [Point – itwoordenboekje](#) aanschaffen. Daarnaast natuurlijk een gewoon woordenboek van de eigen taal naar het Nederlands en terug.
5. Spreek met de ouders af dat u huiswerk geeft: Jeugdjournaal en Klokhuis kijken. Dagelijks op school in steekwoorden of tekeningen laten tonen van wat op televisie gezien is en daar kort iets over laten vertellen.
6. Ouders kunnen de inlogcode krijgen van Nieuwsbegrip. De leerling kan thuis Nieuwsbegrip in Beeld alvast bekijken, of de Nieuwsbegrip tekst alvast lezen. Ook kan de leerling thuis de woordenschatoefeningen doen.
7. Ouders kunnen [Liedjes](#) laten beluisteren, laten lezen en oefenen
8. Ouders kunnen thuis tekstloze boeken in de eigen taal met de kinderen bespreken die in de school ook besproken worden, zoals '[Zomaar een straat door de eeuwen heen](#)'. Een kijkboek geschiedenis op best hoog niveau: (Nederlands, heel weinig tekst, zeer uitdagend pittig beeldmateriaal) om twee aan twee te laten kijken, aanwijzen, praten: Zomaar een straat door de eeuwen heen, Anne Millard
'[De gele ballon](#)', een kijkboek aanvankelijke aardrijkskunde: voor de nieuwkomer vanaf 7 jaar die in de reguliere klas zit en natuurlijk zwaar onder zijn niveau zal moeten werken omdat hij het Nederlands niet beheerst, is dit een lekkere verademing: Om dit prachtige prentenboek 'de Gele Ballon' te begrijpen hoef je geen letter te kunnen lezen. Kinderen kunnen er urenlang in dromen, denken, bladeren, aanwijzen, vergelijken, zoeken, vinden, de wereld rondreizen in een gele ballon. Met gerichte begrijpelijke opdrachten.
9. En [andere boeken](#) om zomaar te bekijken.